

Лейко Ю. О., Штейнс Ю. Д.
студентки 2-го курсу факультету
прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОГРАМА ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

З метою встановити справедливість у суспільстві задля притягнення до відповідальності винних осіб, незважаючи на їхні посади, зв'язки, ресурси в Україні було створено новий правоохоронний орган — Державне бюро розслідувань (далі — ДБР). Висувалися думки, що з початком роботи ДБР в прокуратурі остаточно зникне завдання розслідування злочинів, котрі вчинили топ-чиновники та правоохоронці. ДБР, звичайно ж, може стати найпотужнішим слідчим органом, який здійснюватиме функції досудового розслідування, розкриття злочинів тощо. Проте, для цього органи ДБР повинні активно співпрацювати з суспільством та іншими органами державної влади. Тому зараз важливо проаналізувати діяльність органів ДБР та визначити пріоритети їх роботи.

Згідно з законом України «Про Державне бюро розслідувань» даний правоохоронний орган є центральним органом виконавчої влади, що здійснює правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетенції.

Для того, щоб усі громадяни та інші органи державної влади були проінформовані про те, як ДБР здійснює свою діяльність було затверджено Стратегічну програму діяльності на 2017–2022 роки. Ця програма є у вільному доступі на офіційному сайт ДБР і кожен, хто цікавиться цим питанням може з нею ознайомитись. У стратегічній програмі діяльності можна дізнатись, як відбувається співпраця з суспільством, ознайомитись із пріоритетами діяльності, завданнями та порядком їх реалізації органами ДБР.

Саме ДБР розглядає справи про злочини найвищих посадовців, суддів, працівників правоохоронних органів, а також тих осіб, які вчинили військові злочини. Тобто людей, які можуть впливати на перебіг кримінального провадження та уникати покарання, через що суспільство втрачає довіру до роботи правоохоронних органів та судової системи зокрема. На ДБР покладено завдання стерти ці стереотипи з свідомості суспільства завдяки своїй роботі.

Пріоритет у роботі ДБР працівники роблять на забезпечення права громадян на звернення до органів державної влади, їх належний розгляд, своєчасне припинення, швидке розкриття та організація

проведення всебічного, повного та об'єктивного розслідування злочинів, віднесених до компетенції Бюро. А саме це злочини, які вчинили:

- вищі посадові особи;
- службові особи НАБУ та САП;
- особи, які вчинили військові злочини, крім передбачених статтею 422 Кримінального кодексу України.

За результатами 2018 року, до центрального апарату Державного бюро розслідувань надходило більше 1000 звернень, серед них заяви, скарги, депутатські звернення та запити. Звернення громадян найчастіше були направлені на повідомлення про скоєні злочини, про можливі злочини працівників правоохоронних органів, можливі злочини у військовій сфері та у сфері правосуддя, службовій діяльності та корупції. Окрім повідомлень про злочини, громадяни також надсилали звернення, щодо роботи Державного бюро розслідувань та прохання щодо роз'яснення підслідності, порядку подачі заяв чи повідомлень, а також інформації про участь у конкурсі та щодо місцезнаходження територіальних управлінь. Згідно із законом України «Про статус народного депутата України» розглядалися звернення та запити, котрі надходили від Народних депутатів України.

Важливо зазначити, що у 2018 році до центрального апарату ДБР не надійшло жодного звернення з повідомленням про неналежний розгляд кримінальних проваджень слідчими чи про вчинення корупційних правопорушень працівниками Бюро. ДБР активно взаємодіє з суспільством. Комунікація відбувається у різних напрямках, зокрема це публікації на офіційному веб-сайті та в соціальних мережах, постійні зустрічі керівництва з провідними експертами, лідерами, активістами, інтерв'ю та коментарі для ЗМІ, відвідування юридичних вузів з проведенням лекцій, виступів, дискусій для зацікавленої аудиторії. З метою зміцнення правопорядку та законності, утвердження авторитету держави, здійснюється залучення працівників засобів масової інформації до проведення комунікаційних кампаній Бюро разом з населенням України під час добору працівників на службу і формування підрозділів Бюро.

Існують також інші форми комунікації з громадськістю: особистий прийом громадян керівництвом Бюро та керівниками його територіальних органів, практична реалізація громадянами України наданого їм права вносити пропозиції про поліпшення їх діяльності, викривати недоліки в роботі, оскаржувати дії посадових осіб. Також функціонує телефон «гарячої лінії» та електронна пошта Бюро для отримання повідомлень про скоєння кримінальних правопорушень, підслідних Бюро, а також тих, що готуються; виконання вимог зако-

нодавства щодо забезпечення демократичного цивільного контролю за діяльністю Бюро.

Отже, Державне бюро розслідувань — це відносно новий орган виконавчої влади, займається боротьбою з організованою злочинністю, злочинами високопосадовців і правоохоронців. Воно стало четвертим відомством, до повноважень якого відносяться протидія корупції, розслідування злочинів підозрюваних чиновників і високопосадовців в нашій державі.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук ***Деменчук Марина Олександрівна.***

Лещенко Л. С.

студентка 1-го курсу факультету
прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Національного університету «Одеська юридична академія»

СТРУКТУРА ТА КЕРІВНИЦТВО ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Високоякісне та дійове виконання завдань кримінального провадження, яке забезпечує швидке, повне та неупереджене розслідування неможливо здійснити без відповідної організації та функціонування структури Державного бюро розслідувань (скорочено ДБР).

Закон України «Про Державне бюро розслідувань», який було прийнято 12.11.2015 р., набув чинності лише з 01.03.2016 р. В ньому зазначається, що ДБР — це центральний орган виконавчої влади, який здійснює правоохоронну діяльність, щоб запобігати, виявляти, припиняти, розкривати та розслідувати злочини, що відносяться до його компетенції.

Незважаючи на те, що Закон України «Про Державне бюро розслідувань» був прийнятий у 2015 році, Кабінетом Міністрів України було затверджено структуру ДБР лише 13.12.2017 р. Відповідно до Закону, до неї увійшли: 15 управлінь, 4 самостійних відділи центрального апарату, 7 територіальних управлінь, юрисдикція яких поширюється на декілька областей, Академія Державного бюро розслідувань, Науково-дослідний інститут Державного бюро розслідувань.

Також, в структурі Державного бюро розслідувань існує ще 12 відділів та управлінь задля всестороннього розвитку ДБР, щоб підтримува-